

УДК 341.384

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/735-736

Олександр ПЕРЕТЯТКО

курсант факультету підготовки
фахівців для підрозділів
кримінальної поліції

Валерій БІЛЧЕНКО

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ГУМАНІТАРНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ

Повномасштабна війна російської федерації проти України стала ключовим моментом у дестабілізації як економіки нашої країни загалом, так і її інфраструктури. Наразі це створило ситуацію, коли багато громадян нашої країни залишилися без багатьох необхідних для нормального життя речей, включаючи воду, їжу, електроенергію та інше.

Для вирішення цих проблем країна почала активно задіяти гуманітарну допомогу для підтримки свого народу в цей непростий час, також стали формуватися багато добровільних гуманітарних організацій як для громадян, які перебувають у зоні бойових дій, так і по всій країні, що дуже допомагає нашій країні підтримувати стабільність у регіонах.

Забезпечення гуманітарного захисту населення в умовах збройної агресії та дотримання прав людини та гідності є найважливішим завданням у цей час. Розглянемо декілька ключових кроків, які на мій погляд повинні підтримуватися державою.

1. Міжнародне право та норми гуманітарного права

Міжнародне право – це система правових норм, що регулюють відносини між державами та міжнародними суб'єктами. Воно включає різні галузі, такі як право мирного вирішення конфліктів, право міжнародних організацій та інші. Домовитися на полі бою не завжди гарна ідея, оскільки страждає дуже багато людей, і обидві сторони конфлікту мають шукати мирних шляхів вирішення конфліктів, залучаючи до цього інші країни гаранти, що допоможуть врегулювати конфлікт на зручних умовах обох сторін.

Норми гуманітарного права – це частина міжнародного права, спрямовану захист людей у збройних конфліктах. Вони встановлюють правила, що обмежують способи ведення війни та захищають тих, хто не бере участі у військових діях, наприклад, цивільних осіб, медичний персонал та поранених солдатів. Для безпеки громадянських людей у зоні бойових дій повинні створюватися гуманітарні коридори, за якими за згодою обох сторін конфлікту, мають виводитися із зони бойових дій громадянські. Кожен громадянин, який втратив свій будинок або інше майно через бойові дії, повинен отримати від своєї країни компенсацію та підтримку, чим активно займається наша країна. Так, наприклад, людина, яка змушена залишити свій будинок у зоні бойових дій, або втратила його в зоні бойових дій, отримує статус ВПО, і відповідно отримує допомогу від країни як грошову так і при переїзді в іншу область [1].

Обидва компоненти важливі для забезпечення стабільності, безпеки та захисту прав людини на міжнародному рівні.

2. Гуманітарна допомога в умовах збройної агресії

Гуманітарну допомогу, включаючи ту, що задовольняє базові потреби людей, які знаходяться поруч із бойовими діями чи в зоні бойових дій, мають отримувати в чітко визначений термін, оскільки грамотна організація постачання гуманітарної допомоги допоможе безпечно і всім, хто потребує, роздати гуманітарну допомогу. Для цього потрібно попередити населення певного району чи міста заздалегідь, і роздати гуманітарну допомогу всім, хто її потребує без дискримінації [2].

Також потрібно контролювати процес передавання гуманітарної допомоги, оскільки певна кількість гуманітарної допомоги не доходить до людей, яким вона була призначена. Я вважаю, що потрібно залучати до перевезення та видачі гуманітарної допомоги державні

структури, оскільки гуманітарний вантаж дуже часто стає метою розбійних нападів та крадіжок.

4. Захист прав людини в умовах збройної агресії

В умовах збройної агресії необхідно посилити силові структури, оскільки саме у воєнний час відбувається найбільше злочинів та порушень прав людини. Збільшити кількість патрулів, не забуваючи про мотивацію та заохочень для працівників правоохоронних органів, бо як казав Біліченко Валерій Віталійович – «Права і свободи людини – великі завоювання сучасної цивілізації» [6]

Захищати права людини у воєнний час потрібно не звертаючи уваги на людину, що порушує це право, чи то звичайний громадянин чи військовий, всі повинні дотримуватися закону. Також багато прав людей захищаються міжнародними конвенціями та ООН, такі як «Женевське право» (По відношенню до військовополонених та поранених), «Гаазьке право» (Способи ведення війни).

Категорії осіб, яких захищає міжнародне гуманітарне право:

- особи, які не беруть активної участі в бойових діях, у тому числі особи зі складу збройних сил, що склали зброю, хто перестав бути комбатантом унаслідок хвороби, поранення, затримання тощо;
- поранені та хворі, а також люди з інвалідністю;
- військовополонені;
- жінки та діти [4].

4. Підтримка громадських організацій та міжнародних агенцій

Підтримка державою громадських організацій гуманітарної допомоги для людей, це важлива складова для стабільності в регіонах, оскільки коли населення за своїм бажанням іде допомагати іншим людям, це високий рівень патріотизму та віри у свою країну.

Держава має як залучати людей до таких організацій, так і заохочувати їх, не забуваючи контролювати процес видачі гуманітарної допомоги, оскільки, коли такі організації бачать підтримку своєї країни, вони бачать, що країна не забуває про них і підтримує, що породжує в таких організаціях ще більше прагнення. допомоги іншим людям.

Також потрібно не забувати про міжнародну гуманітарну допомогу, оскільки вона є дуже важливою, і дуже часто наражається на крадіжки та інші махінації [3].

1. Міжнародне гуманітарне право URL : <https://minre.gov.ua/diyalnist/napryamky-proektiv-minreintegraciyi/mizhnarodne-gumanitarne-pravo/>.

2. ЗАКОН УКРАЇНИ Про соціальний захист осіб, які постраждали внаслідок воєнних дій, збройної агресії або збройного конфлікту. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/JH4U61AA>

3. Допомога від міжнародних організацій. URL : <https://www.kmu.gov.ua/news/dopomoha-vid-mizhnarodnykh-orhanizatsii-khto-mozhe-otrymaty>

4. ДДУВС. Аналітичний огляд захист прав в умовах збройного конфлікту. URL : <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/11491/1/%.pdf>.

5. Механізм надання державою гуманітарної допомоги в умовах воєнного стану. URL : <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/07/Mehanizmy-nadannya-derzhavnoyu-gumanitarnoyi-dopomogy-v-umovah-voyennogo-stanu.pdf>.

6. Біліченко Валерій Віталійович.
URL : <https://scholar.google.com.ua/citations?user=A1Kt2B8AAAAJ&hl=ru>.